

Stanovisko odboru ochrany ovzduší k problematice vyřazování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší z Přejchodného národního plánu podle § 37 odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění (dále jen „PNP“)

Podle § 37 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), ministerstvo vyřadí spalovací stacionární zdroj a jemu příslušející emisní strop z PNP, pokud byl tento spalovací stacionární zdroj zařazen do přechodného režimu podle § 38 nebo § 39 zákona o ochraně ovzduší nebo pokud provozovatel o vyřazení z PNP ministerstvo požádá.

Spalování paliv v zařízeních o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více je činností vymezenou v příloze č. 1 zákona o integrované prevenci a podle § 40 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší je povolení provozu stacionárního zdroje podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona nahrazeno integrovaným povolením podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o integrované prevenci“).

Spalovací stacionární zdroj tedy bude ministerstvem vyřazen z PNP, pokud nastane některá z těchto skutečností:

- **Spalovací stacionární zdroj byl zařazen do přechodného režimu podle § 38 nebo podle § 39 zákona o ochraně ovzduší.** Zařazení spalovacího stacionárního zdroje do režimu podle § 38 nebo § 39 zákona o ochraně ovzduší je dokládáno změnou integrovaného povolení. Pokud bylo vydáno rozhodnutí o zařazení spalovacího stacionárního zdroje do režimu podle § 38 nebo podle § 39 zákona o ochraně ovzduší, byly spalovací stacionární zdroje z PNP vyřazeny i bez návrhu provozovatele.
- **Dojde-li u spalovacího stacionárního zdroje k poklesu celkového jmenovitého tepelného příkonu pod 50 MW.** Do PNP mohou být zařazeny pouze spalovací stacionární zdroje, jejichž celkový jmenovitý tepelný příkon stanovený podle § 4 odst. 7 a 8 zákona o ochraně ovzduší je 50 MW a vyšší. Pokles celkového jmenovitého tepelného příkonu je dokládán změnou integrovaného povolení. Pokud dojde k poklesu celkového jmenovitého tepelného příkonu zdroje pod 50 MW, budou příslušné spalovací stacionární zdroje vyřazeny i bez návrhu provozovatele.
- **Provozovatel bude na daném spalovacím stacionárním zdroji schopen před 30. 6. 2020 plnit hodnoty emisních limitů stanovených pro tyto zdroje vyhláškou č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší v platném znění (dále jen „emisní vyhláška“).** Jde o případ, kdy bude ministerstvo rozhodovat o vyřazení z PNP výhradně na základě žádosti provozovatele.

Spalovací stacionární zdroj lze vyřadit z PNP i pouze pro jednu znečišťující látku, přičemž může současně zůstat zařazen v PNP pro jinou znečišťující látku (TZL, SO₂ nebo NO_x).

V souladu s § 40 odst. 5 zákona o ochraně ovzduší se na vyřazování zdrojů z PNP nevztahují ustanovení o správním řízení. Vyřazení spalovacího stacionárního zdroje má formu sdělení dle části čtvrté správního řádu. Sdělení je adresováno provozovateli zdroje, příslušnému krajskému úřadu a České inspekci životního prostředí.

Emisní stropy

Pokud dojde k odstavení z provozu některého z kotlů v provozovně zařazené v PNP, nebo dojde ke snížení jmenovitého tepelného příkonu některého z kotlů (příp. jiného typu spalovacího zdroje) zařazených v PNP pod 15 MW, a v režimu PNP zůstává např. ještě jeden nebo více kotlů, zůstává emisní strop původně stanovený těmto spalovacím stacionárním zdrojům zachován v PNP v původní výši, neboť nedochází k odstavení celého spalovacího zařízení ve smyslu definic směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích (dále jen „směrnice o průmyslových emisích“), kterému jsou emisní stropy stanoveny.¹

Naproti tomu v situaci, kdy jsou v průběhu kalendářního roku z PNP vyřazeny všechny kotle v provozovně, je nutno s ohledem na ustanovení § 37 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší věta třetí zajistit splnění závazných podmínek pro provoz zdroje (tj. emisního stropu) stanovených spalovacímu stacionárnímu zdroji k 31. 12. 2015. Z tohoto důvodu bude při vyřazování zdroje z PNP emisní strop zkrácen na poměrnou část odpovídající počtu dnů v roce, po které byl zdroj součástí PNP.

Příklad:

Pokud dojde k 1. dubnu 2016 k vyřazení zdroje s emisním stropem stanoveným ve výši 100 t, uplatní se za tento rok pouze poměrná část²) odpovídající počtu dnů v období od 1. ledna do 31. března (91 dní), tedy 24,86 t.

Takto sníženou výši emisního stropu je také možné využít v rámci plnění emisních stropů v součtu či v rámci výměny emisních stropů mezi dvěma provozovateli podle § 37 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší. Tím je současně dodržena podmínka stanovená v pravidlech PNP a v článku 32 (3) poslední pododstavec směrnice o průmyslových emisích, tedy že vyřazením zdroje z PNP nedojde ke zvýšení celkových ročních emisí ze zbývajících zdrojů, na které se PNP i nadále vztahuje.

Datum vyřazení z PNP a následné kroky

Vyřazení zdroje z PNP má za následek ukončení výjimky z plnění specifických emisních limitů podle § 37 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší. Dnem vyřazení z PNP se tedy na daný spalovací stacionární zdroj vztahují příslušné specifické emisní limity dle emisní vyhlášky, případně přísnější specifické emisní limity stanovené v integrovaném povolení či v povolení provozu.

Zdroje zařazené do režimu podle § 39 zákona o ochraně ovzduší anebo podle § 38 zákona o ochraně ovzduší byly vyřazeny z PNP k 31. 12. 2015 tak, aby nedocházelo k souběhu dvou přechodných režimů.

¹Vyplyvá to z článku 1 Prováděcího rozhodnutí Komise 2012/115/EU, kterým se stanoví pravidla týkající se přechodných národních plánů uvedených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU o průmyslových emisích.

²K výpočtu je možné využít příslušnou funkci programu MS Excel (YEARFRAC("1.1.2016","1.4.2016",1)).

V případě, že dojde ke snížení tepelného příkonu zdroje pod 50 MW, bude zdroj z PNP vyřazen ke dni, kdy tato skutečnost nastala.

Z ustanovení § 74 odst. 1 a 3 správního řádu vyplývá, že právní účinky rozhodnutí nastávají nabytím právní moci nebo pozdějším dnem, který je ve výrokové části rozhodnutí uveden. Správní řád tedy připouští, aby správní orgán odložil právní účinky rozhodnutí, popř. jeho části, k určitému budoucímu datu. Z přiměřené aplikace stejného principu správního řádu na postup ministerstva při vydání sdělení o vyřazení zdroje z PNP lze dovodit, že dnem vyřazení spalovacího stacionárního zdroje z PNP v případě, že je rozhodováno o vyřazování zdroje na základě žádosti provozovatele, může být den doručení tohoto sdělení provozovateli anebo ministerstvo může určit konkrétní budoucí datum, ke kterému je spalovací stacionární zdroj z PNP vyřazován.

Krajský úřad po vyřazení spalovacího stacionárního zdroje z PNP ministerstvem logicky nadále neposuzuje v navazujícím řízení soulad povolení provozu s PNP, ale pouze s platnými požadavky právních předpisů na úseku ochrany ovzduší, popř. integrované prevence. Požadavek § 37 odst. 7 *in fine* zákona o ochraně ovzduší je tak třeba vnímat zejména jako požadavek na zahájení přezkumu závazných podmínek provozu vyřazovaného zdroje podle § 13 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší a § 18 odst. 2 písm. c) zákona o integrované prevenci a na zohlednění specifických emisních limitů stanovených ve vyhlášce č. 415/2012 Sb. (viz výše). U zdrojů, které i po vyřazení z PNP setrvávají v režimu zákona o integrované prevenci (např. v situaci, kdy se provozovatel spalovacího stacionárního zdroje i přes pokles celkového jmenovitého tepelného příkonu pod 50 MW dobrovolně rozhodne setrvat v režimu zákona o integrované prevenci), při stanovení emisních limitů a dalších závazných podmínek provozu úřad vychází z nejlepších dostupných technik (Best Available Techniques - BAT) a použije závěry o nejlepších dostupných technikách (Závěry o BAT), pokud jsou k dispozici. Způsob stanovení závazných podmínek provozu je podrobně upraven ustanovením § 14 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů. S ohledem na výše uvedené lze rovněž připustit postup, kdy stávající integrované povolení může *pro futuro* obsahovat závazné podmínky pro provoz zdroje, zejména specifické emisní limity, které je provozovatel povinen plnit v případě vyřazení spalovacího stacionárního zdroje z přechodného režimu PNP; krajský úřad je v takovém případě povinen vždy aktualizovat znění těchto podmínek provozu uvedených v integrovaném povolení dle aktuálně platných předpisů. Tyto podmínky, pokud jsou uloženy, platí ode dne vyřazení spalovacího stacionárního zdroje z PNP a nevyžadují další změnu integrovaného povolení.

Uplatňování validací hodnot výsledků kontinuálního měření emisí (aplikace ve vztahu k vyřazení z PNP)

Uplatnění validací podle § 8 odst. 1 písm. d) emisní vyhlášky pro účely vyhodnocení plnění emisních limitů je možné s ohledem na čl. 2 vyhlášky č. 155/2014 Sb., kterou se mění vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, až po „skončení využití těchto režimů“ (podle §§ 37, 38 a 39 zákona). Lze tedy konstatovat, že provádění validace výsledků kontinuálního měření emisí je možné od data, ke kterému je spalovací stacionární zdroj pro danou znečišťující látku vyřazen z PNP a tato změna je zohledněna v hodnotě emisního limitu. Současně může být nadále zdroj zařazen v PNP pro jinou znečišťující látku, pro kterou se validace výsledku měření emisí uplatňovat nebude.

Zveřejnění aktualizovaného PNP

Sdělení o vyřazení zdrojů a jim příslušejících emisních stropů z PNP je zveřejňováno ve Věstníku MŽP. Dle § 37 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší krajský úřad provede změnu integrovaného povolení po

Ministerstvo životního prostředí

vydání aktualizované verze PNP ve Věstníku MŽP. Celkový aktualizovaný PNP (výčet spalovacích stacionárních zdrojů, jejich emisní stropy a součet všech emisních stropů těchto zdrojů) zohledňující nastalé změny bude publikován ve Věstníku MŽP.

V Praze dne 30. listopadu 2016

Bc. Kurt Dědič, v.r.
ředitel odboru ochrany ovzduší